

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	30 TACHWEDD 2020
Pwnc / Testun:	SYLFAEN Y DRETH GYNGOR AR GYFER 2021/22
Deilydd(ion) Portffolio:	CYNGHORYDD ROBIN WILLIAMS (AELOD PORTFFOLIO – CYLLID)
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES – CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) A SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad:	GERAINT H JONES (RHEOLWR GWASANAETH REFENIW A BUDD-DALIADAU)
Tel:	
E-bost:	01248 752651 ghifi@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	DIM YN BERTHNASOL

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

Rwy'n argymhell fod y Pwyllgor Gwaith yn gwneud y penderfyniadau isod:-

1. Nodi cyfrifiad Sylfaen y Dreth Gyngor gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151, fydd yn cael ei ddefnyddio gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyfrifo'r Grant Cynnal Refeniw i Gyngor Sir Ynys Môn am y flwyddyn ariannol 2021/22, sef 30,880.22 (gweler **Atodiad A** ar gyfer y cyfrifiad o Sylfaen y Dreth Gyngor at y diben yma - Rhan E6).
2. Cymeradwyo'r cyfrifiad at ddiben pennu Sylfaen y Dreth Gyngor gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 am y cyfan o'r ardal ac am rannau ohoni am y flwyddyn 2021/22 (gweler **Atodiad A** ar gyfer y cyfrifiad o sylfaen y dreth – Rhan E5).
3. Yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) (Cymru) 1995 (SI19956/2561) fel y cawsant eu diwygio gan SI1999/2935 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) a'r Dreth Gyngor (Dosbarthiadau Rhagnodedig o Anheddau) (Cymru) (Diwygiad) 2004 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) (Cymru) (Diwygiad) 2016, y rhain yw'r cyfansymiau y mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi eu cyfrif fel Sylfaen y Dreth am 2021/22 sef 31,548.20 ac am y rhannau hynny o'r ardal sydd wedi eu rhestru isod:-

Amlwch	1,519.66
Biwmares	1,081.50
Caergybi	3,990.91
Llangefni	1,976.50
Porthaethwy	1,478.06
Llanddaniel-fab	381.29
Llanddona	385.84
Cwm Cadnant	1,159.87
Llanfair Pwllgwyngyll	1,331.84
Llanfihangel Ysceifiog	693.53
Bodorgan	464.26
Llangoed	653.68
Llangristiolus a Cherrigceinwen	629.11
Llanidan	415.21
Rhosyr	1,025.44
Penmynydd	246.78

Llaneilian	580.02
Llannerch-y-medd	529.34
Llaneugrad	184.19
Llanfair Mathafarn Eithaf	1,850.63
Cylch y Garn	400.30
Mechell	556.99
Rhos-y-bol	479.47
Aberffraw	306.84
Bodedern	427.24
Bodffordd	426.65
Trearddur	1,271.33
Tref Alaw	266.44
Llanfachraeth	226.29
Llanfaelog	1,270.30
Llanfaethlu	270.72
Llanfair-yn-Neubwll	589.19

Pentraeth	579.06
Moelfre	621.39
Llanbadrig	683.74
Llanddyfnan	503.92

Y Fali	1,009.83
Bryngwran	359.06
Rhoscolyn	358.31
Trewalchmai	363.47

RHESYMAU A CHEFNDIR

Mae'r cyfrifiadau wedi cael eu gwneud yn unol â Chanllawiau Llywodraeth Cymru ar gyfer Anheddau'r Dreth Gyngor (CT1 v.1.0) 2021/22 yn seiliedig ar nifer yr eiddo mewn bandiau amrywiol ar y rhestr brisio ar 31 Hydref 2020 a chrynhwir gan yr Awdurdod dan Rhan 22B (7) o Ddeddf Gyllid Llywodraeth Leol 1992. Mae'r cyfrifiadau yn cymryd i ystyriaeth disgowntiau, eithriadau a phremiymau a hefyd newidiadau i'r rhestr brisio sy'n debygol yn ystod 2021/22.

Rhaid i Gyngor Sir Ynys Môn, fel awdurdod bilio, gyfrifo sylfaen y Dreth Gyngor ar gyfer ei ardal ac ar gyfer gwahanol rannau o'i ardal a rhaid rhoi gwybod am y symiau hyn i'r cyrff sy'n codi praeseptau ac ardollau erbyn 31 Rhagfyr 2020. Eleni, mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn am y wybodaeth i bwrpas gosod y Grant Cynnal Refeniw erbyn 13 Tachwedd 2020, ac i bwrpas pennu'r dreth (wedi cadarnhad gan y Pwyllgor Gwaith) erbyn 4 Ionawr 2021.

Mae'r cyfrifiadau yn **Atodiad A** yn seiliedig ar gadarnhau disgownt o ddim ar gyfer eiddo Dosbarthiadau A, B a C; premiwm o 100% ar dai gwag hirdymor a phremiwm o 35% ar ail gartrefi ar gyfer 2021/22 gan y Cyngor llawn yn ei gyfarfod ar 23 Chwefror 2020. Mae'r cyfrifiadau hefyd yn seiliedig ar benderfyniad y Cyngor llawn yn ei gyfarfod ar 11 Rhagfyr 2018, byddai'r cynllun lleol cyfredol Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn parhau am flynyddoedd dilynol heblaw ei fod yn cael ei newid yn sylweddol. Am 2021/22, dim ond yr uwchraddio arferol i'r budd-daliadau sy'n cael ei weithredu. Mae Llywodraeth Cymru'n parhau i gwrdd yn llawn â chostau cynllun cenedlaethol blaenorol y DU, ond bydd costau oherwydd baich achosion ac/neu gynnydd yn y Dreth Gyngor yn syrthio ar gynghorau lleol.

SYLFAEN Y DRETH GYNGOR AR GYFER CYFRIFO'R GRANT CYNNAL REFENIW

Bydd cyfanswm y disgownt cyfwerth â band D, cyn addasu ar gyfer y gyfradd gasglu (ac sy'n cynnwys lwfans ar gyfer tai sy'n eiddo'r Weinyddiaeth Amddiffyn), yn cael ei ddefnyddio wrth gyfrifo'r hawliadau ar gyfer Grant Cynnal Refeniw 2021/22. Mae'r cyfanswm yma, sy'n cael ei ddefnyddio wrth gyfrifo'r Grant Cynnal Refeniw, yn eithrio'r addasiadau am breimiymau a'r disgowntiau a roddir gan rhai awdurdodau ar gyfer eiddo Dosbarthiadau A, B a C. Cyfrifir y ffigwr yma i fod yn 30,880.22 (i'w gymharu â 30,927.17 am 2020/21). Mae hyn yn ostyngiad o 0.15%.

SYLFAEN Y DRETH AT DDIBEN PENNU'R DRETH

Mae'r cyfanswm y disgownt cyfwerth â band D sy'n cael ei ddefnyddio at ddiben pennu'r dreth wedi cael ei addasu gan wneud lwfans ar gyfer methu â chasglu, sy'n parhau i fod yn 1.5% a, hefyd, sy'n cynnwys lwfans ar gyfer tai sy'n eiddo'r Weinyddiaeth Amddiffyn. Cyfrifir y ffigwr yma i fod yn 31,548.20. Nodir, felly, bod y ffigurau a nodir dan argymhelliad 3 yn cynnwys yr addasiadau am breimiymau.

Cyfanswm y sylfaen arfaethedig am 2021/22 at ddiben pennu'r dreth yw 31,548.20. Mae hyn yn cymharu â 31,532.53 am 2020/21 ac yn gynnydd o 0.05%. Mae sail y dreth sydd, ar y wyneb, yn edrych yn statig yn destyn tipyn o anweddolrwydd. Mae'r lleihad o ran sail y dreth oherwydd cynnydd i ddisgowntiau person sengl a lleihad yn y nifer o eiddo trethadwy ar yr un ochor ac, ar yr ochor arall, ceir cynnydd yn niferoedd tai gwag hir dymor/ail dai hefo premiwm a tai newydd yn dod i mewn i sail y dreth. Mae'r symudiadau hyn bron yn canslo eu hunain allan.

Mae sylfaen y dreth am eiddo gwag hirdymor am 2021/22 yn 372.78, o'i gymharu â 318.11 am 2020/21.

Mae sylfaen y dreth am ail gartrefi am 2021/22 yn 773.42, o'i gymharu â 765.53 am 2020/21.

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Mae disgresiwn gan y Cyngor llawn, dan reoliadau a wnaed dan Rhan 12 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 ac, wedyn, dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003, i osod disgownt i ddsbarthiadau penodedig o anheddau (yn bennaf tai haf ac ail gartrefi (Dosbarthiadau A a B)). Wrth i hyn gael ei gyflwyno, penderfynodd y Cyngor llawn osod disgownt o ddim i'r ddau ddsbarth penodedig A a B ac mae'r penderfyniad wedi ei gadarnhau yn flynyddol ers hynny. Ym mis Mawrth 2007, ac ar argymhelliad y Pwyllgor Gwaith, penderfynodd y Cyngor llawn osod disgownt o ddim ar Ddsbarth Penodedig C (rhai mathau o dai gwag hirdymor) a hynny am y tro cyntaf ac mae wedi gwneud hynny bob blwyddyn wedyn.

Byddai rhoi disgownt o 25%, 50% neu 100% yn groes i bolisi'r Cyngor llawn â gwrthodwyd yr opsiwn.

Bu'r Cyngor llawn ar 27 Chwefror 2019, bennu premiwm y Dreth Gyngor o 100% ar eiddo gwag hirdymor a phremiwm o 35% ar ail gartrefi o'r 1 Ebrill 2019. Mae'r cyfrifiad yma a'r argymhellion yn unol â'r penderfyniad hynny.

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Hyd 2004, y Cyngor llawn oedd yn gyfrifol am y cyfrifiad hwn. Bellach, mae'r swyddogaeth hon wedi cael ei thynnu oddi ar y rhestr o swyddogaethau sydd wedi cael eu neilltuo i'r Cyngor llawn. Fodd bynnag, y Cyngor llawn yn hytrach na'r Pwyllgor Gwaith sy'n parhau i fod yn gyfrifol am benderfyniadau sy'n ymwneud â disgowntiau a phremiymau, ynghyd â phennu Cynllun Lleol ar gyfer Gostyngiadau'r Dreth Gyngor.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson a'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r modd y cafodd y sylfaen ar gyfer y dreth ei gyfrifo allan yn cymryd i ystyriaeth y polisi cyfredol a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ynghylch caniatáu disgowntiau i ddsbarthiadau penodedig A, B a C, ynghyd â pholisi'r Cyngor llawn ar ganiatáu gostyngiad hyd at 100% yn y Dreth Gyngor i'r rheiny sy'n gymwys dan gynllun lleol y Cyngor.

Mae'r cyfrifiad yma a'r argymhellion yn unol â'r penderfyniad yma a hefyd bod y Cyngor llawn, yn ei gyfarfod ar 27 Chwefror 2019, wedi pennu premiwm y Dreth Gyngor o 100% ar dai gwag hirdymor a premiwm o 35% ar ail gartrefi o 1 Ebrill 2019.

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Bydd y cyfrifiad o sylfaen y dreth yn galluogi'r Cyngor llawn i bennu'r gofynion o ran ei Dreth Gyngor i gwrdd â'r gyllideb a gymeradwywyd ganddo ar gyfer 2021/22.

DD – Effaith ar Genedlaethau'r Dyfodol (os yn berthnasol)

1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein anghenion tymor hir fel Ynys	Mae hwn yn gyfrifiad flynyddol o sylfaen y dreth i'r Cyngor bennu'r gofynion o ran ei Dreth Gyngor.
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir a fydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol. Os felly, sut:-	Mae hwn yn gyfrifiad flynyddol o sylfaen y dreth i'r Cyngor bennu'r gofynion o ran ei Dreth Gyngor.

3	A ydym wedi bod yn cyd-gweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhwch wybod gyda pwy-	Na.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae'i rhan yn drafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut:-	Na.
5	Nodwch yr effeithiau mae'r penderfyniad hwn yn ei gael ar yr agenda cydraddoldeb ac iaith Gymraeg	Mae hwn yn gyfrifiad flynyddol o sylfaen y dreth i'r Cyngor bennu'r gofynion o ran ei Dreth Gyngor.
E – Gyda phwy yr ymgynghoroch?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Dim Sylw
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Awdur yr adroddiad.
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Dim sylw.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	
7	Caffael	
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	
F - Atodiadau:		
Atodiad A : Cyfrifiad Sylfaen y Dreth Gyngor Leol 2021/22		
FF – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am ragor o wybodaeth):		
Nodiadau Llywodraeth Cymru ar gyfer arweiniad ar Anheddau Dreth Gyngor (CT1) 2021/22		

CYFRIFIAD SYLFAEN Y DRETH GYNGOR LEOL 2021/22

BAND		A*	A	B	C	D	E	F	G	H	I	CYFANS WM
Rhan A	ANHEDDAU TRETHADWY											
A.1	Holl anheddau trethadwy		4,676	6,614	6,502	7,042	5,333	2,602	1,029	158	53	34,009
A.2	Anheddau sy'n derbyn gostyngiad		13	49	48	84	72	54	11	10	6	347
A.3	anabledd Cyfanswm yr anheddau trethadwy wedi'i addasu (gan gymryd i ystyriaeth ostyngiadau anabledd)	13	4,712	6,613	6,538	7,030	5,315	2,559	1,028	154	47	34,009
Rhan B	ADDASIADAU DISGOWNT A PHREMIWM											
B.1	Anheddau heb ddisgownt neu bremiwm (gan gynnwys eiddo gwag hirdymor ac ail gartrefi heb ddisgownt neu bremiwm)	6	1,849	3,546	3,655	4,291	3,609	1,855	731	98	27	19,667
B.2a	Anheddau gyda disgownt o 25% (ag eithrio eiddo gwag hirdymor ac ail gartrefi)	7	2,603	2,745	2,387	2,106	1,250	483	167	20	4	11,772
B.2b	Anheddau gyda disgownt o 50% (ag eithrio eiddo gwag hirdymor ac ail gartrefi)	0	13	12	21	23	21	3	12	4	0	109
B.3a	Anheddau gyda disgownt amrywiol ag eithrio 25% neu 50%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.3b	Anheddau gyda disgownt eiddo gwag hirdymor eu ail gartref		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.3c	Anheddau gyda phreimiwm eiddo gwag hirdymor neu ail gartref		247	310	475	610	435	218	118	32	16	2,461
B.4	Cyfanswm yr anheddau a addaswyd sydd yn daladwy	13	4,712	6,613	6,538	7,030	5,315	2,559	1,028	154	47	34,009
B.5	Holl disgowntiau newidiol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.6	Addasiad disgownt am eiddo gwag hirdymor ac ail gartref		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
B.7	Addasiad preiwm am eiddo gwag hirdymor ac ail gartrefi		142.4	161.8	204.6	262.9	190.0	88.0	49.1	12.5	6.3	1,117.5

CYFRIFIAD SYLFAEN Y DRETH GYNGOR LEOL 2021/22

	BAND	A*	A	B	C	D	E	F	G	H	I	CYFANSWM
Rhan C	CYFRIFIAD O ANHEDDAU TRETHADWY GYDA DISGOWNTIAU A PHREMIYMAU											
C.2	Cyfanswm anheddau gan gynnwys disgowntiau a phremiymau	11	4,197	6,083	6,135	6,755	5,182	2,525	1,029	160	52	
C.3	Cymhareb â Band D	5/9	6/9	7/9	8/9	1	11/9	13/9	15/9	18/9	21/9	
C.4	Cyferthoedd Band D (wedi'i talgrynnu i ddau le degol)	6.25	2,798.07	4,730.87	5,453.64	6,754.90	6,333.49	3,646.86	1,715.58	319.00	121.92	31,880.58
C.7	Cyfanswm anheddau gostyngedig ac eithrio addasiad hirdymor gwag ac ail gartref	11	4,055	5,921	5,931	6,492	4,992	2,437	980	147	46	
C.8	Cyferthoedd Band D ag eithrio addasiad hirdymor gwag ac ail gartref	6.25	2,703.17	4,605.03	5,271.78	6,492.00	6,101.33	3,519.75	1,633.75	294.00	107.33	30,734.39
Rhan E	CYFRIFO SYLFAEN Y DRETH GYNGOR											
E.1	Anheddau Trethadwy : cyferthoedd Band D											31,880.58
E.2	Cyfradd gasglu (wedi'i dalgrynnu i ddau le degol)											98.50%
E.3	= E1 x E2 (wedi'i dalgrynnu i ddau le degol)											31,402.37
E.4	Anheddau Dosbarth O wedi'u heithrio : cyferthoedd Band D (Eiddo'r Weinyddiaeth Amffiddyn)											145.83
E.5	Sylfaen y Dreth Gyngor at ddiben pennu'r dreth											31,548.20
E.5a	Anheddau trethadwy gostyngedig ag eithrio addasiad eiddo gwag hirdymor ac ail gartref											30,734.39
E.6	100% o Sylfaen y Dreth Gyngor ar gyfer cyfrifo'r grant cynnal reffeniw											30,880.22

